

GNIADY (27) *ai*

gniady (26), **gniad** (1); gniady : gniad *ZapWar* (10 : 1).

a *jasne*.

sg m N gniady (5). ◊ *G* gniad(e)go (7), gniada (1) *ZapWar* (7 : 1). ◊ *D* gniad(e)mu (1). ◊ *A* gniad(e)go (8), gniady (1). ◊ *f N* gniad(a) (1). ◊ *G* gniad(e)j (1). ◊ *A* gniadą (1). ◊ *du m A (cum nm)* gniadu (1) *ZapWar* 1528 nr 2420.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w.

Brązowy w różnych odcieniach (o maści zwierzęcej); gilvus Mymer¹; badius, rubidus Mącz; castaneus obscurus Cn (27) : Iakom ya nyepрызszethl czaszv wyeczernego naymyenye yego regulj anym vsyal yemv valacha gnyadego gvalthem ZapWar 1507 nr 1981; Item valach gnyady mayą splaczicz Gotharth s Pawlem brathu Stanyslavovy dwye kopie y dwadzieszcia grossy. ZapWar 1550 nr 2666, 1507 nr 1981; ZapMaz II Ł 1/60v; Gylvus. Fahl. Gniada [barwa]. Mymer¹ 19; LibMal 1545/104v; Rubidus, Ciemnoczerwony/ gniady/ álbo fmiádoczerwony. Mącz 359a.

W charakterystycznym połączeniu: gniady wałach (4).

Wyrażenia: »koń gniady« (13): yako my tho (vye) vyednaly opliesznyvy szrzebyecz y okopa grosy przydathku ku konyevy yego gnyademu ZapWar 1504 nr 1945; yakom ya nyewstawyl drabyny wogrod Thwoy wszath wyego anym yemv vtłuk konya Gnyada Thą drabyna ZapWar b.r. nr 2329; yako oculo mya posval sliachathny mychal sluzewski o gdvív (valachv) konyv gnyadv ZapWar 1528 nr 2420, 1531 nr 2539, 1537 nr 2575; Item zeznal yfch przed dwyema lyathoma thu nad poznanyem v Rathay konya gnyadego yefth vkradl LibMal 1543/73, 1545/100, 107v [2 r.], 108, 1547/130v, 131v; Mącz 22d.

»gniada maść« (1): przychal thu fíam nayednym gnyadey małczy zbyalymy Nogamy LibMal 1550/156.

»woł gniady« (3): Iako ya tho vyem ys philip nyezabył volv gnyadego ZapWar [1519] nr 2246, 1514 nr 2153, 1526 nr 2346.

Szeregi: »siwy, (a) gniady« [szyk 2 : 1] (3): Item Znyedzielye therafz przefchley dwv konyv yednego fziwego drugiego gnyadego zabili ftemze thowarzfchem LibMal 1545/107v, 1547/130v, 131v.

»gniady a wrony« [szyk 1 : 1] (2): ZapWar 1531 nr 2539; Item za walífchewem na blonyv przed trzemy nyedzielyamy konya yednego gnyadego a drugiego wronego zabili LibMal 1545/107v.

a. *W funkcji rzeczownika (3) : Y potkał fie s fłąfiádem/ pytał o gniádego RejFig Cc3.*

Szereg: »gniady a (albo) siwy« [szyk 1 : 1] (2) : RejRozpr Hv; Więc też owi rycerze/ co ná woynę iáda/ Nigdy nie przebieráią/ síwą álbo gniáda RejWiz 163.

Synonimy. cisawy, czerwony, lisi, lisowaty, miedziany, mosiądzowy, rdzawy, rydzy, rysawy, śmiadoczerwony.